Ч. 94 (10.477). Львів, пятниця 1. травня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов.

Конто почт. щад. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло" Львів.

Гол. Редактор приймає від 1—2 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голендії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунія 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

СВЯТО ПРАЦІ.

Є свята, які набірають значіння вселюдських символів. Є символи, які кристалізуються у вікових змаганнях поміж поступом людської думки й назадництвом суспільного ладу. Є змагання, які ділять світ на два ворожі табори, але своєю величчю захоплюють усіх, хто в живих залишаючись не є вже поза бортом життя.

Ледве 35 літ ділить нас від першого 1-травневого святочного обходу. Заініціований в липні 1889 р. в Парижі міжнароднім робітничим конгресом, 1-травневий обхід був задуманий спершу лише як демонстрація за 8-годинним робітничим днем. Перейшовши по вулицях великих промислових міст крівавий хрест, 1-ий травня став традиційно святкованою річницею, став щорічною маніфестацією усіх, хто живе в власної праці і шанує власний труд. Таким робом 1-ий травня втратив значіння безпосереднього товчка до активної боротьби за зміну соціяльних умовин, та зріс згодом до сили символу свята праці.

Як усякий прапор, так і прапор, під якими повинно йти щорічне свято всіх працюючих, є надуживаний й використовуваний для цілей, які далеко відбігають від чистої ідеї. Боротьба за шанування людської праці не має нішо спільного з тими гаслами, з якими приходиться стрічатись в день 1-ого травня з боку фанатиків одностороннього вузько-клясового катехізму. Тим більше загальний характер цього свята не слід вязати з якоюнебудь одною політичною партією. Працюючі маси не находяться нині тільки в рядах одної політичної організації — їх надто багато, шоб можна підтягнути усіх їх під один спільний знаменник, більше конкретний, аніж загально - вселюдська абстрактна ідея.

День 1-го травня був установлений Українською Національною Радою державним святом З. У. Н. Р. Можна різно глядіти на цю постанову, як виплив обставин даного часу, а проте ніхто не зможе заперечити, що мало є народів у світі, у якому булоб більше важко працюючих рук, ніж у нашому. Згадане рішення Української Національної Ради каже теж виразно, що поруч із червоним прапором 1-го травня і понад ним дружно повіває блакитно-жовтий.

За минулих 35 літ змінились у світі умовини праці, змінилась у багато чому людська психіка й иншими категоріями судить людська думка. А проте й нині з нагоди 1. травня можна сміливо підписатись під словами одного старенького французького громадського діяча з перед 35 літ: „... Бачу в цім обході заповідь нових часів, коли суспільність, оперта раз на завжди на справедливости, буде дійсною гармонією інтересів і сил, виснажуваних нині у безглуздих брутальних борцях; коли суспільність усі свої невичерпані й необмежені творчі сили віддасть на услуги науці і праці; коли почнеться на землі панування розуму".

І. Н-н.

ЛЯСАЛЬ.

З нагоди 100-літніх роковин народин.

Цьогорічне свято першого мая є доброю нагодою, щоби викликати з тіней минувшини постать одного з найбільших провідників робітничого руху. Саме три тижні тому минуло сто літ від дня уродин Фердінанда Лясаля. Хто з нас бодай на гімназійній лавці не перекидав нервово червоних брошурок „Робітнича програма" або „Про суть конституції", пришпілюючи собі перші зерна революційности, менш-більше так само як віспу — з викривленим обличчям від ніякового почування, а може й зі заплющеними очима?

Ех! які це були прегарні часи, коли соціял-демократична лектура була верхом революційности! Ах! які дивні часи настали нині, коли навіть чужинні національні партії, такі як наші, втягнули в свою програму основні ідеї творця німецької соціял-демократії! Бунтарський дух Лясаля напевно не висловив би свого вдоволення, якби міг при помочі спіритистичного столика кинути кілька уваг про сучасні суспільні умовини, яких розвиток силкувався він передбачити тзв. науковою методою свого досліду. Його мабуть не потішив би величезний зріст соціял-демократичного руху у своїй батьківщині, вірного двом найдорожим йому ідеям: нації та державі. Та маса, якої інстинкт він звеличував у своїй драмі „Франц Сікінген", інстинкт, на його гадку, вірнійший, ніж свідомість її провідників — буває незбагнена у своїх химерах. Воня воліє на становищі президента республики Гінденбурга, замісць Бебля або Лібкнехта, і лекше поклонятиметься абстракційному теоретикові Марксові, ніж практичному діячеві Лясалеві.

Не маємо наміру повторяти ще раз у скороченій фейлєтоновій формі безконечної дискусії на тему переваги Маркса над Лясалем — тему, якій професори та соціялістичні діячі присвятили більше творів, ніж збірні твори цих двох ідеольогів соціялізму. „Істнує — каже Жорж Сорель — справедливий поділ праці у цьому світі". Якщо безсмертний дух творця може стежити за розвитком своєї ідеї на цьому світі — то Лясаль не повинен би заздрити Марксові його канонізації на святого. Лясаль був надто сильно привязаний до нашого життя з усіми його поривами та принижуючими пристрастями. Він був гордий та впертий; він не міг би жалкувати, що провів це життя саме так, а не инакше; він найшов би для своїх біографів найкращі аргументи на те, що в усіх його вчинках була залізна послідовність Гегліївської системи і що всі буцім-то суперечности виринають з її становища як гармонія одного самоцільного процесу.

Житепис Лясаля для людей, що шукають залюбки внутрішніх, глибших взаємин між індивідуальними переживаннями людини і його творами — має той сам чар, що світогляд Гегля мав ціле життя для Лясаля. Ці самі факти можуть служити як матеріял для протилежних тез і їх синтеза може бути так само несподівана як рішучі виступи великої індивідуальности, яка діяльністю хоче здушити в собі боротьбу двох суперечних стихій. Лясаль мав у собі багато з романтичного поета, який вагався ціле життя між адвокатською прозою і неписаною, мрійною поезією. Найбільшим дивом цієї боротьби є те, що його житепис, історія буденних переживань, не менше цінних для нього як його твори — що ця романтична історія не захитала авторитетом його індивідуальности як ідеольога робітничої кляси. Соціялісти, які промовчують деякі факти з житепису Лясаля або хотять їх силоміць підчинити його ідеям, перекладеним уже на їх партійну програму, — не мають зрозуміння для одного з найцікавійших секретів Лясалевої індивідуальности.

Лясаль уродився 11. квітня 1825 р. в домі багатого жидівського купця у Бресляю, — на цій тевтонсько-словянській смузі, де численні жидівські покоління боролись за істнування та майно, торгуючи шовком. Так само як багато вчених, письменників та артистів, молодий Лясаль не хотів продовжувати купецької карієри батьків і пірнув у глибокі хвилі фільософії, щоби виринути на ще ширших — політичної діяльности. У німецьких університетах царив тоді Гегель. Перша велика праця Лясаля про Геракліта була подекуди транспозицією Гегліївської системи на мову грецьких символів: — вічний рух зливався з поняттям історичного процесу, а цей знову з процесом льогічним.

Лясаль приготовлявся багато літ до першої нагоди, щоби виступити як політик. Але популярність здобув собі багато ранійше: у ролі сальонового льва та оборонця покривджених ще як студент фільософії. Як 20-літний молодець зустрічається він з жінкою, яка відограла в його житті, хто зна, чи не більший вплив як Гегель та Маркс, яким він присвятив менше часу та енергії. Це була графиня Гацфельд, високоосвічена особа, дотепна, великого темпераменту і непохитного характеру — у віці, який дозволяв їй, від біди, бути його мамою. Прізвище Гацфельдів було в Берліні популярне. Князь Гацфельд підчас окупації міста Наполеоном хотів передати потайки звістку німецьким військам про стан французької армії. Це справоздання переловили і князя вкинули до вязниці. Його жінка зважилась особисто просити у Наполеона помилування для мужа, якому грозила смерть. Наполеон у відповідь показав їй диковісний документ. Тоді княгиня вихопила його йому з рук і кинула в огонь. За цю сміливість Наполеон звільнив її чоловіка. Це була мати графині Софії Гацфельд, яка стала геройкою Берліна завдяки Лясалеві.

Вона була нещаслива у 10-літнім подружжі з чоловіком, який нехтував нею і знущався над нею. Лясаль, познайомившись з Гацфельдовою, зайнявся її долею настільки, що присвятив 10 літ свого життя боротьбі за її визволення. Він вів її всі судові процеси, стежив за кожною подробицею справи, піддержував, змагаючись з всесильною опінією, яка гляділа тоді на жінку в такому становищі як на покидь суспільности. Лише завдяки енергії та самопожертві Лясаля, графиня Гацфельд вийшла з процесу переможно. А Лясаль вийшов з цієї боротьби досвідченим адвокатом. У 1848 р. є він уперше замішаний у трагікомічну революцію 1848 року, дарма, що тоді ще не брав у ній поважної участи. Його засуджують та звільняють. Щойно в 1862 р. вступає він рішуче в ряди політичних діячів. Тоді має вже за собою головний правно-фільософічний твір „Систему надбання прав". Цікавим епізодом життя є його зустріч з молодою Росіянкою, Софією Солнцевою в 1860 в Аахен. Закохується в ній і на 40 сторінках великого формату пропонує їй подружжя, доказуючи, що не може без неї жити, що робить своєю постановою найбільшу жертву зі свого життя присвяченого вищій меті і що „стаючи моєю жінкою, будуєте весь свій дім та істнування на шпилі вулькану;"

Коли вертається до політики, вже не вдоволяють його конституційні промови та резолюції. Накликує, щоби покинути парлямент і во па-

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 309/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Prasowy we Lwowie, że treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Dilo" Nr. 90 (10.444) z dnia 26. VI. 1925. w artykułach pod tytułem 1) artykułu wstępnego w ustępach a) tytuł, b) ustęp do słów: faktom je szczo, c) między słowami dywersijno-bandytśkyj zahowir a: Odnacze sud, d) między słowami: do wdowolennia a: Tomu to, e) od słów O cej zjizd do końca artykułu, 2) w rubryce „Nowyky" ustęp notatki pod tytułem „Chto koly wynuwatyj" aż do słów toj, szczo byw zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) u. k. a co do ustępów po 1) c) e) także występku z § 302 u. k. uznał dokonaną w dniu 25. kwietnia 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu; wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 i. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. p. Lwów dnia 27. kwietnia 1925 r.

Hawel.

…сивної резистенції", яка згодом має стати активною. Оснування ним власної партії як протесту проти покірних однопартійників — відомe. Приходить засуд, вязниця, звільнення, врешті в 1863 р. оснування в Липську — „Allgemeine Deutsche Arbeiterverein". Заголовки найпопулярніших творів також знаєте.

Тоді він має 28 літ. Усі захоплюються його стрункою статтею, дзвінко-музикальним голосом, чаруючим красномовством. Як народній трибун він не має тоді суперника. Його подорож у ролі агітатора в Надренщині це похід переможця. Процеси та засуди не в силі спинити ні його діяльности, ні впливу. У червні 1864 р. виїжає з Надренщини до Швайцарії мов тріюмфатор, щоби підготовитись до нової боротьби, а в серпні—вже не живе. Його смерть — це наскрізь романтичний епізод. 25-го липня він пізнає в Берні 18-літню дочку історика Деннігеса—Олену, яку бачив кілька разів у Берліні. Від першого погляду — Амор влучає його смертельною стрілою. На протязі 24-ох годин приходить до взаємних освідчин, а три дні пізнійше його вибрана під впливом спротиву родини — щораз більше холоне. Лясаль використовує всі можливі впливи та посередництва з фанатизмом процесовича та диктатора, щоби зійтись з тою, якій хоче скласти у жертві своє життя, а вона зустрічає його вже байдужою, навернувшись до офіціяльного нареченого, свого ровесника і приятеля молодости, Румуна Раковіца. Почування нестямного кохання переходить у Лясаля у жалобу помсти і він ображує свідомо Раковіца та батька Олени, доводячи до поєдинку. В ліску під Женевою гине від кулі свого суперника.

Хто хоче перейти всі нюанси цієї історії, нехай прочитає повість великого англійського мистця в психольогічній аналізі George Meredith'a: „Трагічні комедіянти", основану на цій патетичній події. Там найдете всі риси суперечної, бурхливої індивідуальности Лясаля, яка то надго гнулась, то ставала надто непохитною під впливом надто великого довіря до сили своєї аргументації. Ось якою рефлексією кінчить Meredith свою історію:

„Він згинув від своєї слабости, але той, що впав, був сильною людиною. Якщо його кінець не є геройським, то ганьба не падає тінню на його життя. Його кінець був гнужливим, тому, що звірина пристасна в ньому виривалась незагнуздана і понесла його туди. Струмінь бурхливої крови залив його ясний розум. А в тім: ті, що висловляють над ним звичайний фаталістичний епітаф про те, чого не зробив і що зробив, ті, що користуються мудрістю, яка мірить подвижника останнім словом його жалісної історії, повинні на мент призадуматись, чи можна назвати блазном або божевільним того, хто був ревним працьовником, поважаним великими головами своєї доби, признаним головою стоустою масою працюючого люду і в якому несвідомо, хоча цей люд жив у ньому, продирались чистійші вогні крізь ґрубу шкаралущу, коли його остаточна неуговканість кинула його в загибіль... Він не був ні блазном, ні божевільним, ні мущиною, якого можна боготворити: його остання спокуса найшла на нього в добі, заки він переміг голоси своєї крови і посеред безлічі одноманітної маси цього світа поклала на ньому тавро трагічного комедіянта: — він є великим поповником та самоманником, одним з пурпурово-смішних, з яких не можемо сміятись, але яких мусимо подивляти на те, щоби збагнути, чи їх характир промовляє нотою диссонансу з життям. Бо инакше, розумуючи над їх історією, життя видалось би чимсь, що раз має злобний нахил до смішности то знову поринає в безодні. Характери пересічної маси людей належать до звичайної катеґорії комічних; мало з них є так збудовані та такі складні, щоби в них могли єднатись ці дві суперечні музи".

Те, чого не в силі була зробити мінь суспільних ворогів Лясаля — зробила 18-літня гуска. Аргументи, які переконували суддів та пап, який поривав багатотисячну авдиторію, розбились об байдужість жіночого серця. Робітнича маса та жінка були двома державами натхнення Лясаля. Він хилиться між ними як між двома стихіями своєї вдачі: між льогічними міркуваннями та ірраціональними поривами. Психольогія юрби та жінки має свою чарівну притягаючу силу для фільософів та поетів. Вони є однаково химерні у переливах своїх настроїв. Смерть завдяки одній і безсмертність завдяки другій має в собі чимало з непередбачених химерностей, над якими не від нині думають критики творів та вчинків Лясаля.

Істнує одна величина Лясаля, якою можна електризувати маси його спопуляризованими ідеями; істнує друга — притаєна в сутінках буденної людської психольогії, яку перерізували блиски творчого ґенія, що нехтував усім, поза голосом своєї духової потреби.

Мих. Рудницький.

По 6-ти літах.

Поворот д-ра К. Левицького.

Відомий галицько-український діяч, довголітний керманич галицько-української політики, б. президент Української Парляментарної Репрезентації в австрійськім парляменті, перший голова Державного Секретаріяту ЗУНР., а опісля уповажнений для справ преси і пропаґанди, а згодом і закордонних справ в уряді през. Петрушевича — по 6-ох літах відсутности і важкого еміґраційного життя вертає до рідного краю.

Після рішення Ради Амбасадорів д-р К. Левицький вже кількома наворотами робив заходи в польському посольстві, щоби одержати пашпорт на поворот, одначе безуспішно. Навпаки, у відповідь на ці старання польські власти розписали стежні листи за тими еміґраційними діячами, що їх підписи були поміщені на противиборчій відозві, а між ними і за д-ром К. Левицьким. Відомо, що коли один із фірмантів противиборчої відозви, д-р Яр. Селезінка, не почуваючись до ніякої провини, леґальним шляхом повернув до краю, то його запроторено в тюрму, а опісля по році тюремних злиднів суджено за „державну зраду" й инші злочини проти Польщі та засуджено на 2-літню вязницю.

Така поведінка польського уряду зупинила ветерана галицько-української політики від негайного повороту. Та він не припинив своїх заходів, вже не в польському посольстві у Відні, але у Секретаріяті Ліґи Націй в Женеві. Мабуть ці останні заходи присилували польський уряд вкінці згодитися на його поворот.

Як подає „Слово Польске" д-р К. Левицький одержав „залізний лист" від міністерства справедливости під натиском міністерства закордонних справ. По тим самим відомостям, проти д-ра К. Левицького відбудеться судова розправа, на якій він відповідатиме з вільної стопи.

У відмінному світлі представляє ту саму справу львівська „Хвиля" під шумним, настроєво-крикливим написом: „Ліквідація польсько-українського спору". Вона пише, що у Варшаві все частійше говориться по потребу ліквідації справ, що були відгомоном збройного польсько-українського конфлікту після листопадового перевороту 1918 р. Ліквідаційна акція розпічнеться від дозволу на поворот до краю галицьким еміґрантам. Одним з перших, що одержав дозвіл на поворот, є д-р К. Левицький. Дозволу на поворот уділила Рада міністрів, повідомивши галицькі судові й адміністраційні власти, щоби вони припинили якінебудь карні кроки проти д-ра К. Левицького. Поголоски про залізний лист не відповідають дійсности.

Як бачимо, між інформаціями „Слов-а Польск-ого" і „Хвилі" заходять сутєві ріжниці. „Слово Польске" говорить про „залізний лист" (ґлейт), а „Хвиля" опрокидує цю сплетню. Перша інформація приписує уділення дозволу міністерству справедливости, а друга Раді міністрів. „Слово Польске"

Ілько Борщак.

Член Французького Конвенту про Україну (1795).

Підчас Великої Французької Революції грав видатну ролю Гарран де Кульон (Garran de Coulon). Спочатку член Установчих Зборів, а потім Конвенту[1]), він належав до крайньої лівиці, був „Генеральним Прокурором Нації" і є автором закону про еманципацію чорних у французьких кольоніях. „Будучи в осередку політичної хуртовини, я мав потребу зупинитися на проблємах далеких від мойого особистого життя". Такою проблємою були для Кульона причини упадку польської держави. Він зібрав багато матеріялу, перечитав досить солідну літературу і в III-ому році Республики (1795) вийшла в світ його книжка під назвою „Recherches politiques sur l' Etat ancien et moderne de la Pologne appliquées à sa Dernière revolution"[2]). (Політичні досліди над старою і новою польською державою, приkладені до її останньої революції).

Як „habent sua fata libelli", то доля цієї книжки була дуже сумна: найбільша частина накладу згоріла в книгарні видавця, а те, що залишилося, не мало широкого розповсюдження, бо для нового режіму Циректоріяту ні мова ні зміст книжки не підходили. Примірник Національної Бібліотеки так і пролежав нерозрізаний, і автор цих рядків був першим, що відкрив ці пожовклі сторінки з дуже брудного й зіпсованого вже паперу. В III ому році Республика переживала велику паперову кризу, й Кульон став одною із жертв цієї кризи.

Всі ті діячі Великої Революції, що так чи інакше порушували українське питання, давали доказ своєї симпатії до нього, але як це побачить дальше читач, твір Кульона повинен зайняти у цій літературі особливе місце. „Яка не булаб доля цієї книжки — пише Кульон у передмові — вона не осягне своєї мети, як не збільшить ненависти чесних людей[3]) до всіх гнобителів і як не викличе їх обурення на підлу коаліцію[4]), що здатна лише на грабунок обезброєних рабів[5]). Вона не осягне мети, як не докаже народам, що це сусідні королі, а не вільні нації (себ то Франція. І. Б.) загрожують їх незалежности"...

Кульон росповідає докладно історію Польщі і головно зупиняється на тиранстві і сваволі шляхти над селянством. „Здається, що такий страшний гніт повинен би був вже давно підняти польський нарід проти своїх тиранів, але упадок духа —наслідок рабства — доходить до того, що людина сама, подібна до скотини, яку тримають у ярмі, звикає до гнету, аж доки надзвичайні обставини або зоря свободи, що перемагає всі перепони, не потрясе ним. У всіх країнах і по всяк час бувають горді люде, що ненавидять рабство і вміють знайти спосіб визволитися та покарати своїх тиранів. Такий приклад дали Польщі українські козаки..."

Автор присвячує цілий VI-ий розділ (30 ст.) спеціяльно козаччині і Україні, „країні гарній і великій, як пів Франції, де панувала приємна атмосфера свободи, незалежности, братерства й рівности..." „Київ, столиця України, неначе призначений був самою долею по свойому чудовому положенню серед Дніпра між Балтійським та Чорним морем, через свої зносини з Европою і завдяки заснованій там школі (Київо-Могилянська Академія. І. Б.) — на поширення цивілізації і науки у тих диких краях. Як не одно місто в Европі переходив Київ із рук у руки варварських народів-наїзників і все палили та нищили його переможці, але без огляду на усе це, Київ щораз відроджувався із руїн...

Підчас унії Литви з Польщею Україна та козаки підпали під суверенитет Польщі, яка зобовязалася признати права та привілеї України. Але така підлеглість одного народу другому не могла довго тревати без переміни. Хоча як були би подібними до себе ці форми васалітету, ми не знайдемо прикладу, де шановано би відносини, основа яких завжди не забезпечена, як два уряди, що зєднались такими договорами, не бажають щиро щастя народів, як з одного і другого боку не прагнуть до свободи — найпевнійшої бази цього щастя, як вони скоро не переконаються, що справедливість вимагає для обох народів рівности політичних прав, як немає у їх почуття взаємного братерства, як вони не довіряють один одному. Пануюча держава скоро прямуватиме до поневолення васальної держави, знищивши її привілеї, тоді як остання буде змагати видобутися зпід поневолення, рвучи все, що її вяже з пануючою державою й пробуючи навязати нові союзи назовні. Це все сталося з козаками".

Згадавши численні нарушення Поляками своїх обовязків, пише Кульон — Україна покрилася містами й селами й перетворилася в найбільш промислову країну, будучи одночасно й найбільш родючою. Такий успіх і багацтва Козаччини, а особливо їх надзвичайна відвага викликали заздрість польського уряду, що рішився знищити козацькі вольности спочатку скрито, а відтак жорстокостями й силою. Пороздавано великі лани ріллі, що є джерелом багатства цієї країни, польській шляхті, що гнобила мешканців України. Їх жінок і дівчат ганебно наслувано, а до того увівши туди католицьких ксьондзів, Польща хотіла приневолити козаків визнати суприматію папи й римські забобони в той час, як козаки признавали суприматію царгородського патріярха й забобони грецької церкви.[6]), Тих із гетьманів, які захищали привілеї своєї нації і яких не можна було підкупити, захоплювали Поляки, в нечуваний розріз з найсвятійшими договорами, стинали голови й четвертували. Але повстання народу, що не звик до ярма[7]), було таким широким як і законним. Козаки повстали й запалені ненавистю, що зродилася у них серед довгих ча…

---

[1]) Народився дня 19. IV. 1749 р., помер 19. XII. 1816 р.

[2]) Par J. Ph. Garran, Representant du Peuple a Paris. De l' imprimerie de J. J. Sonits et Co rue des Marches No 2. in, 8°. Стр. 402. Шифр. Нац. Бібл. M. 26514

[3]) В оригіналі „vertu"; під цим словом тодішня революційна термінольоґія означала людей „нового режіму".

[4]) Коаліція з Англії, Прусії, Цісаря Еспанії та Росії проти Републики.

[5]) Тобто Поляків.

[6]) Для вільнодумця і атеїста Кульона і православна і католицька віра це однаково „забобони".

[7]) Читач зауважить підкреслення Кульоном відмінности Українця „не звиклих до ярма" від Поляків „упадок духа" якх давав шляхті змогу гнобити їх.

конечно бажає собі, щоби д-р К. Левицький відповідав перед судом, а „Хвіля" повідомляє про припинення якихнебудь карно-судових кроків. Свої інформації закінчує „Слово Польске" отсею „сентиментальною" заміткою: „На некорисні наслідки цього кроку певно не довго будемо ждати".

Вістки про поворот д-ра К. Левицького вже віддавна кружляли в наших громадських колах. Зі зрозумілих причин ми не оголошували їх в нашому органі. Годиться зазначити, що в деяких колах ширяться сплетні, немов то д-р К. Левицький за ціну дозволу на поворот зобовязався не брати ніякої участи в нашому громадянському житті. На основі певних інформацій зазначуємо, що д-р К. Левицький не приймав на себе ніяких зобовязань та що його участь в громадській роботі не підлягає ніякому сумніву.

Політичні новини.

Відгуки перемоги Гінденбурґа.

Маємо вже перед собою погляди визначних американських політиків про нового німецького президента. Всі вони погоджуються, що останній вибір збільшує трудноші світової політичної ситуації. Сенатор Бораг не вірить, щоби Німеччина хотіла збройтись і щоби особа Гінденбурга стала приводом до внутрішнього заколоту. Бувший державний секретар Вільсона Лянсінг глядить на прихід Гінденбурга лише як на рух консервативний, а не реакційний. Фінансові кола споіюються, що він не перешкодить переведенню економічного пляну Доза.

Тон англійської преси стриманий. Одночасно виданий комунікат бюра Райтера силкується вдержати погляд, що політичний курс у Німеччині не буде змінений. Мабуть англійський уряд одержав уже в цьому напрямку якісь запевнення з Берліна. Вибір Гінденбурга не впливає на становище англійського уряду так радикально, як на становище французького. Орган Льойда Джорджа „Дейлі Кроннкл" не каже заплющувати очей на повагу витвореної ситуації. Прихід Гінденбурга — це доказ невдоволення з дотеперішніх переговорів зі союзниками. Хоча він може видаватись обовязою доброї волі союзників, але не слід уважати його зломанням мирного договору. Німеччину треба судити по ділах, а не по настроях. „Дейлі Телеграф" добачує у виборі Гінденбурга потребу спокою та ладу, сильну руку проти комуністів та відраву до професіональних політиків.

У Парижі — зденервування. Націоналістичні органи глузують з плянів уряду Пенлєве. „Temps" передбачує у Німеччині хуткий упадок республиканського ладу і вважає вибір Гінденбурга скиненням німецької маски. Всі познають, що роля теперішнього французького уряду дуже важка.

Французько-англійські нарради.

Французький премієр мав дуже важну розмову з англійським послом льордом Крю (Crewe). Розмова мала торкатись ролі найвищої військової ради супроти збройного стану Німеччини; Франція безумовно хоче домагатись зміцнення своєї контролі. Передбачується близька зустріч Болдуїна, Черчіля, Чемберлена, Пенлєве та Кайо у Льондоні. Річ ітиме імовірно про вирівнання спільної лінії в справі загальної забезпеки, тому, що останні уступки Франції за уряду Ерріо набирають нині иншого освітлення по виборі Гінденбурга.

Штреземан занедужав.

Нім. міністр закордонних справ Штреземан занедужав анґіною. Деякі підозрівають у цьому „дипльоматичну недугу".

Зміцнення чехословацьких кордонів?

На словацько-мадярськім кордоні, словацько-румунськім і словацько-польськім зміцнено погранччну сторожу. „Народні Лісти" подають, що з боку польських вартових повторяються стріли на словацьких. На мадярській та румунській смузі трапились факти, що поліція та громадяне окупували деякі місця.

Ґенеральний страйк у Бельґії?

У бельгійських копальнях вугілля істнує загроза генерального страйку. Робітничий конгрес має рішити, чи страйк має бути відповідю на обниження працедавцями зарібної плати.

Відгуки дня.

Першого травня.

Колись, пам'ятаю, на першого травня було так:

Сита буржуазія сиділа по роскішних каварнях і приімуреним оком дивилася крізь вікна.

А на вулицях збирався пролетаріят.

Голодний, босий, працею виснажений, ставав у ряди і з піснею на устах тягнув вулицями на місце зборів. Там вже чекав на нього „трибун люду". Дівидив і як тільки людське море всспокоїлося, лупив себе по розлогім черезі збраними в брилянти пальцями і викрикував:

— My biedni robotnicy. Przez głód i nędzę przyrósł nam brzuch do grzbietu. Chleba! Chleba nam dajcie! (Бідака ніколи не їв хліба, тільки булку). Proletarjusze wszystkich krajów łączcie się!!..

Скінчивши промову, обтирав шовковою хусткою кропчистий піт з лиця і старабанювався з трибуни. Потім фіякром відїздив на обід, а пролетаріят піднесений на дусі розходився мирно домів.

Поліція спокійно приглядалася всьому і тільки вважала, щоб люде не пхалися дуже.

Так було колись...

А тепер?!...

Тепер часи дещо змінилися.

Правда, пояснення слів: „буржуазія", „пролетаріят", лишилося те саме, але по суті значіння їх уляглo подекуди зміні.

За буржуя вважається той, хто працює головою, за пролетаря той, хто працює руками чи ногами.

Не від нині ведеться між ученими заклятий спір, кого саме причислити до одної або другої категорії.

Не знати наприклад, що є балерина, яка нифиже ногами!... Так само „бойко", який носить свій кіш на голові, отже працює головою. А вже що до мене, то справа не до розвязання. Бувають хвилі, коли я працюю над фейлетоном головою, а деколи тільки рукою махаю.

До кого маю себе зачислити?

Голова показина за найгіршу часть тіла і не дає декому й половини того заробітку, що дають руки і ноги.

А мені ні голова ні рука не дає доброго заробітку!...

Та все таки треба признати, що тепер є більше справедливости як давнійше.

І буржуазія і пролетаріят розпоряджає достаточною скількістю ситих і голодних.

Ситі пролетарі називаються „буржуями з пролетарською психікою", а голодні буржуї „пролетарями з буржуазним світоглядом".

Сита буржуазія сидить як і сиділа по роскішних каварнях, ситий пролетаріят найголосніше співає.

Одні і другі знають, що ніяка революція не змете їх з лиця землі.

А мешканцями сутерин і піддаш клопочеться хіба... поліція.

Галактіон Чіпка.

Як переведено шкільний плебісцит?

Виказ громад, які внесли шкільні декляраціїї з домаганням української мови навчання:

Повіт Городенка.

Слідуючі громади внесли підписані декляраціїї через адвокатські канцелярії д-ра Т. Окуневського і д-ра В. Кассіяна на руки шкільного інспекторату в Городенці: 1) Вікно 93 дек. за 131 діт., 2) Вільховець 40 дек. за 48 діт., 3) Воронів 15 дек. за 21 діт., 4) Вербівці 101 дек. за 142 діт., 5) Гавриляк 36 дек. за 48 діт., 6) Герасимів 88 дек. за 102 діт., 7) Глушків 64 дек. за 85 діт., 8) Городниця 69 дек. 9? діт., 9) Ганяків 53 дек. за 69 діт., 10) Городенка 222 дек. за 270 діт., 11) Далешева 38 дек. за 52 діт., 12) Дубки 69 дек. за 105 діт., 13) Жабокруки 50 дек. за 62 діт., 14) Колінки 65 дек. за 84 діт., 15) Кунисівці 30 дек. за 37 діт., 16) Копачинці 23 дек. за 40 діт., 17) Корнів 44 дек. за 58 діт., 18) Лука 52 дек. за 76 діт., 19) Незвиска 60 дек. за 86 діт., 20) Олієва-Корнів 36 дек. за 40 діт., 21) Обертин 40 дек. за 63 діт., 22) Піднеоблі 87 дек. за 120 діт., 23) Пробабин 48 дек. за 63 діт., 24) Потічиска 115 дек. за 176 діт., 25) Раковець 77 дек. за 107 діт., 26) Репужинці 46 дек. за 60 діт., 27) Стрільче 126 дек. 172 діт., 28) Семаківці 64 дек. за 96 діт., 29) Серафинці 183 дек. за 259 діт., 30) Тишківці 188 дек. за 231 діт., 31) Чернелиця 85 дек. за 105 діт., 32) Черятин 186 дек. за 238 діт., 33) Ясенів пільний 84 дек. за 106 діт., 34) Чортковець 165 дек. за 176 діт., 35) Торговиця 93 дек. за 128 діт., 35) Ісаків 55 дек. за 70 діт., 37) Тонорівці 119 дек. за 150 діт., 38) Сокерчин 45 дек. за 50 діт.

Крім цих громад зложили безпосередно декляраціїї громади: Петрів, Якубівка, Жуків, Джурків, Балагурівка, Семенівка і Живачів.

Через байдужість не внесли декляраціїй громади: Михальче, Уніж, Рашків і Хмелева.

Разом внесло декляраціїй 45 громад. Про сім громад нема точних даних. 38 громад внесло 3089 декляраціїй за 4019 дітей.

Один поліційний „допит".

Інтерпеляція посла Якова Войтюка до міністра внутрішніх справ щодо скатування Стефана Духлінського та Олександра Коротиша в пінській дефензиві.

Всупереч всіляким урядовим запереченням на денне світло виходять щораз нові темні факти нечуваних насильств та знущань, які практикують поліційні агенти в домівці дефензиви супроти робітників та селян, що борються за своє визволення. Дня 7. березня ц. р. арештовано в Пінську робітника Стефана Духлінського, родом з Цуханова. З поліційного комісаріяту перевели його до уряду дефензиви при пінськім старостві. Трьох агентів дефензиви перевело брутальну ревізію Духлінського. Відтак з доручення провідника дефензиви скували Духлінського і відвели до слідчої вязниці. Духлінський сидів там три дні весь час скований. Четвертого дня відвели його до дефензиви „на допит". „Допит" відбувався в кабінеті провідника дефензиви. Крім провідника у „допиті" брали участь 4 агенти, референт протоколу і 3 помічники, що станули довкола „допитуваного". Підчас „допиту" Духлінський був закований. Коли він заперечував питання, які не були згідні з дійсністю, звернені до нього провідником дефензиви, тоді три агенти, що стояли при ньому, почали одночасно бити його з трьох боків: пястуками під шию та під оба ребра. Коли били довго, згодом почали його тягнути за волосся. А коли Духлінський упав на землю непритомний, агенти почали його копати по всьому тілі. Підчас того зявився в кабінеті староста. На його запит: „Що таке тут діється?" агенти відповіли, що комуніст упав на землю і сам бє себе. Староста не лише вдоволився таким „розяснениям" і не звернув уваги своїм підчиненим, як слід поводитись супроти політичних вязнів, але крикнув до Духлінського, щоби він встав і кілька разів копнув його в голову.

сів гнету, видушували шляхту, де тільки попадалася. Але вони шанували мирне селянство, що мало як і раніще у них захист.

„... Невичерпаний ґеній Хмельницького видержав довгу війну з найкращими ґенералами Польщі, аж поки мир не потвердив сепарації тих двох країн (Польщі і України. І. Б.) Але лекше було Україні видобутися із під польської кормиги, ніж заховати свою незалежність і її доля повинна(б) послужити зразком для народів, які є настільки сліпі, що надіються, що знайдуть щирий захист у чужих урядів.

... Цар Петро дав легко козакам оці королівські обіцянки, яких володарі ніколи не відмовляють, але й ніколи їх не додержують"...

Зупинившись на скасуванню Української Автономії, додає Кульон: „велику частину українських земель роздано отому родові кревак*), яких називають російською шляхтою. На Україну наслано російські суди, найбільше підкупні в Европі, й офіцерство російського або німецького походження. На остатку, як Катерина зібрала рабів із усіх своїх провінцій, щоби скласти Кодекс, чого так і ніколи не зробили, і як підчас того козаки вимагали повернення своїх законів і автономії України — їх делегатів сковано у кайдани, перевезено у Петербурґ, де майже всі померли у вязниці від голоду й холоду. Нещасні козаки зробили останню спробу, щоби звільнитися від російської кормиги й сповчатку цього століття зєдналися зі Шведами. Але розбрат і корупція оволоділа їх старшиною справу програно й всіх Запорожців розстріляно без ріжниці віку і роду (підкрес. оригіналу. І. Б)...

Як вже на Україні панував мир, що йде слідом за поневоленням, одного дня Европа дізналася про абсолютне знищення Запорожців. В своєму указі цiломудрена Катерина (підкресл. ориг. І. Б.) закидала Запорожцям їх розпусне життя, їх привязаність до своїх законів, на які вона сама, ця релігійна (підкр. ориг. І. Б.) цариця присягала, що не порушить. З того часу Україна все більш і більш западала у дикий стан, у якому вона перебувала і кілька століть перед тим... Але природа могутніща для творчости й свободи, ніж тиранство. Жмення Готів, що втекли в гори Астурії, зуміли вигнати Маврів із усіх провінцій Еспанії, також і Ґеній Незалежности ходить — блукає поміж нещасними останками українських козаків. І може бути, що недалекий вже час, як враз із кримськими й кубанськими Татарами під проводом нового Пуґачова (sic!) українські козаки змінять обличчя Росії і Україна, поневолена в ріжні доби своєї історії, „не зазнаватиме більше сорому, щоби бути скованою від рук призначених до роботи голкою та веретеном" (жінка — Катерина І. Б.)...

Закінчуючи свій огляд Української Справи, вертає Кульон до Поляків, які „пригнічуючи Козаків подібно до того як Спартіяти чинили в Лякедомонії з Гельотами... сміли голосити про свободу й патріотизм"...

Париж, в квітні.

*) Кульон мас на увазі факт деспотичного керування царями і над „дворянством" — „государевими слугами".

На другий день „допитували“ у пінській дефензиві робітника Олександра Коротиша, якого арештували в Кожен-Городку дня 7. березня ц. р. „Допит“ почався в 9 год. веч. Коротиша ввели до кімнати, де находився скований мущина з явними слідами побоїв, і спитали його, чи він знає цього чоловіка. Коли Коротиш рішуче заперечив, агенти відвели його до темної кімнати і всі три почали його бити пястуками в шию та копати його під боки та в ноги. Це тривало довший час. На крики та зойки Коротиша агенти відповідали цинічними лайками. Так склали протокол „допиту“, який Коротиш навіть не читаючи підписав, під загрозою дальших побоїв. Олександер Коротиш, так само як Стефан Духлінський залишаються донині у пінській вязниці.

Подаючи ці факти про знущання над політичними вязнями до відома п. міністра внутрішних справ, підписані звертаються зі запитом:

1) Чи тих, що провинилися у катуванні робітників Духлінського та Коротиша потягнули до карної відповідальности?

2) Чи п. міністр має намір припинити катування робітників та селян агентами дефензиви?

ОСТАННІ ВІСТИ.

Пляни Гінденбурґа.

Кореспондент „Матена“ подає представлені йому погляди Гінденбурга: а) не мав би вартости ніякий договір з нім. лівим урядом, 2) франц.-нім. зближення, основане на інтересах обох країв, головнож на порозумінні промислу обох країв, 3) франц.-нім. порозуміння, головно проти більшовицької небезпеки, 4) заступити данціґський коридор угодою Польщі й Німеччини, 5) продовження переговорів у справі пакту безпеки.

Криваві події в Болгарії.

На одному передмістю Софії облягано окопаних комуністів. По 24-годинній стріляннині, артилерія здобула окопи. Зловлено одного комуніста. Згинуло 8 жовнірів а 10 віднесло рани.

Обвинуваченого за участь у заговорі на собор провідника аграріїв, Гранчарова, віднайдено на одній з передміських фарм. Окружений поліцією, не піддався і вбито його.

Супроти неможливости звербування 10.000 людей до народньої міліції, уряд має оголосити побір одного річника.

Заговір на життя Чемберлена.

З Льондону доносять, що викрито заговір на життя Чемберлена. Урядові кола досі не зложили ще ніяких вияснень. Заговір мав бути плянований в комуністичних колах.

СРСР. відкликує послів із Праги і Варшави

„Морнінг Пост“ повідомляє, що СРСР. задумує відкликати своїх послів із Праги й Варшави. Причиною цього візита Бенеша в Варшаві, що довела до польсько-чеського порозуміння зверненого проти СРСР.

Замах на Гінденбурґа?

З Берліна розійшлася чутка про замах на Гінденбурга. Бюро Вольфа заявляє, що чутка ця неправдива.

З польського сойму.

Соймна засіданню дня 29. квітня відкинув внесок українських послів за признання 6-міліонового кредиту для уляґалізування тайного українського університету і політехніки у Львові. За цим внеском голосували національні меншости і ППС.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

Боротьба за Троцького.

З Москви доносять, що на засіданню конференції III. Інтернаціоналу порушено справу уступлення Троцького з активної політики. Прихильники Троцького домагаються, щоби його покликано до активної роботи при боці Каменєва.

Біржа.

Львів, 29. квітня 1925.

Гроші.

Амер. дол. 5·18 — 5·18½, канад. дол 5·15½—5·15½, чеські кор. 0·15¾ — 0·15½, леї 0·02½, — 0·02½, франц. франк 0·27½, — 0·27½, швайц. фр. 1·00 —1·02, анґ. фунт 24·60—24·70.

НОВИНКИ.

— **Для еміґрантів.** Еміґраційний уряд повідомляє, що посвідки на еміґраційні пашпорти та візи для еміґрантів до Злучених Держав, Канади, Бразилії, Арґентини та Палестини, що виїзджають з воєвідства львівського, станиславівського та тернопільського видаватиме виключно Експозитура Еміґраційного Уряду у Львові, вул. Кармелицька 4. Щоби дістати еміґраційний пашпорт, треба внести туди прохання; Експозитура перешле його до дотичного староства, яке дасть посвідку на видання пашпорту і повідомить товариство або еміґранта. Звертають увагу, що і посвідку і візу видаватимуть лише у виїмкових випадках. Дозвіл до инших країв дає надалі еміґраційний уряд у Варшаві.

— **Наша школа на окраїнах Закарпаття.** Не вся українська територія, що входить у склад Чехословаччини, належить у адміністративно-політичному відношенню до Закарпатської України. Є там частина нашої території, яка входить до складу Словаччини разом із кошицькою жупою, що межує з одного боку зі Закарпатською Україною а з другого боку сягає Попраду. У більшости повітів тої жупи є велика скількість українського населення. Всіх повітів є 18. З того тільки три не мас ні одної української школи. В инших є школи церковного типу, а які так і звуться греко-католицькими. В них учать дяко-учителі, яких вибирає село а затверджує пряшівська епархія. Життя такого учителя нуждене, а через те й наука, яку він уділяє своїм учням, не стоїть на висоті сучасних педаґоґічних вимог. Часто її переривають через сповнювання церковних функцій. Селяне таких учителів і кепсько оплачують. Та є там і державні греко-католицькі школи. Одначе їх не багато, бо в цілій жупі заледви вісім на загальну суму 303 греко-католицьких шкіл. З того числа 303 є 93 школи з українською викладовою мовою, 199 зі словацькою і 11 з мадярською. Слід зазначити, що є там греко-католики між Словаками і Мадярами. Щож до шкіл з українською викладовою мовою, то треба підкреслити, що не всюди вона українська, бо декуди вчасть у них ломаною московщиною. Крім всього повищого є там ще приватна учительська семінарія і чотирокласова міщанська школа з українською викладовою мовою у Пряшеві. Самим українським населенням кошицької жупи мало хто інтересується. Воно само боронить силою традиції своєї національної відрубности. Інтеліґенція за виїмком декількох одиниць тим населенням не інтересується. А шкода! *О. Л.*

— **Святотатство.** У Жовкві арештували 16-літнього хлопця Осипа Мороза, з Олеська, золочівського повіту, за крадіж церковних чаш, які найдено при ньому. Чаші переховані в слідчій експозитурі у Львові, де можна їх оглянути.

— **Львів без води.** У деяких дільницях у місті бракує від трьох днів води у водопроводах. Річ ясна, що міська рада не попередила населення про цю прикру несподіванку і не дуже бере собі до серця стан пів-культурної дикої оселі, а не столиці.

— **Ucrainica.** Від жовтня минулого року виходить у Львові під редакцією консерватора Богдана Януша місячник, присвячений памяткам мистецтва „Відомосці Консерваторске“, якого появилося до тепер 6 зшитків в силі 184 сторінок друку, великої вісімки. Журнал виданий під кожним оглядом зразково, присвячує чимало уваги памяткам української культури та мистецтва. З ділянки „Ucrainica“ появилися у „Відомосціях“ досі такі праці: *Н. З.*: З консерваторської прогулки ст. 24—28. Намогильник першого львівського книгопечатника ст. 32. *М. Голубець*: Церква св. Миколи у Львові ст. 46—52. *Б. Януш*: Молдавські памятники у Львові ст. 52—64. *Н. З.*: Передісторичні гончарня під Калушем ст. 65—69. *М. Г.*, Виставка старих майстрів Львова (поміж якими було чотирьох Українців: Білавський, Потинський, Яхимович і Лучинський.). Богородчанський іконостас ст. 102. *М. Еліяшевський*: Церква св. Петра і Павла у Львові ст. 121—124. *М. Еліяшевський*: Український відділ Музею короля Яна III. ст. 158—165. Позатим непозбавленою інтересу для української археольоґії є решта статей журналу, які хоч не обговорюють українських памяток виключно, приносять багато причинків в даному напрямі. Журнал можна дістати в книгарні Наукового Тов. ім. Шевченка або прямо в адміністрації при вул. Зиблікевича ч. 18 у Львові.

— **Діти тягарем.** Преса згадує щораз частійше про факти покинення немовлят невідомими матерями. На протязі одної неділі у Львові трапилося три такі випадки: мешканці вул. Немцевича ч. 46, Куркової 41 і Колдецького 44 найшли підкинені немовлята, які передали комісаріятам поліції для розшуків за їх родичами.

— **Фатальне „cum beneficio inventarii“.** Цей латинський правничий термін, який може читачі пригадають собі з торічного „Діла“, став причиною невинного увязнення одного польського громадянина. Львівський суд звернувся до білостоцького мирового судді, щоби той списав заяву одного тамошнього громадянина у справі спадщини, спитавши його чи „cum beneficio inventarii“ чи „sine“. Мировий суддя, не розуміючи по латині, прочув у цьому глибокий натяк, замкнув громадянина у вязниці і щойно по 4-ох місяцях звернувся до львівського суду за інформаціями щодо його особи. Сміятися чи плакати?

— **Металеві доми** будує мадярська громада Остерос у селі, в якому хати знищив землетрус. Ці нові доми є винаходом якогось мадярського фабриканта і їх можна поставити на протязі десяти годин.

— **Жінка Е. Золі**, великого француського письменника, вмерла в Парижі в 86. р. життя. Вона пережила свого чоловіка на 23 роки. Відомо, що Золя вмер в 1902 р. від вугляного чаду з печі своєї кімнати. Подружжя Золі не мало ніяких дітей.

— **„Свобода“** ч. 18 приносить: В справі еміґрації. — В огні критики. — Поміж миром і війною. — Терпець, оповідання. — В справі допомоги голодному селу. — Письмо з Мексику. — Звідомлення головного комітету. — Податкове безладдя. — Залізнича господарка. — По широкім світі. — Новинки. — Економічні вісти. — Кум Трохим говорить. — З тов-а опіки над еміґрантами. — Нові видання. — На поміч бідному селу. — Дописи. — Відділ правної поради.

— **В звіті з діяльности тов. „Народня Лічниця“ у Львові** за рік 1924 до 28. лютого 1925, поміщенім в часописі „Діло“ ч. 77 з 7. квітня пропущено через недогляд складача, слідуючих ординуючих лікарів „Н. Л.“: д-р Іван Гриневецький ординував в шкірних і полових хоробах; д-р Ґустав Ігель в очних хоробах. — За управу „Нар. Лічниці“ *Д-р Мирон Вахнянин*, голова. *Д-р Іван Куровець*, директор. 1—1

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський театр О. Мітюкевич. Чортків. Саля „Брістоль“:

Пятниця 1. V. Інавґураційна вистава „Воскресення“.

Субота 2. V. „Пан Твардовський“.

Неділя 3. V. „Вій“.

Понеділок 4. V. „Казка старого млина“.

Вівторок 5. V. „Циганка Аза“ (песа Старицького).

Середа 6. V. „Ревізор з Петербурга“.

Четвер 7. V. „Майська ніч“.

Управа театру звертається до Вп. Громадянства м. Чорткова з проханням про поміщення артистів в складі 28 осіб по приватним помешканням. Ласкаві зголошення приймає українська книгарня („Народний Дім“). 1872 1—?

Приготовний курс до ґімназії почнеться 1. мая. Зголошення приймає Управа ґімназії в Городенці. 1856 2—3

Львівський „Боян“. Проби до слідуючого концерту зачнуться в пятницю дня 1. мая ц. р. Проситься всіх членів явитися на пробах. Рівночасно проситься о вирівнання членських вкладок. — **Виділ.** 1867 2—2

Звичайний Загальний Збір

акціонарів Земельного Банку Гіпотечного

відбудеться в пятницю дня 22. мая 1925 в салі товариства „ДНІСТЕР“ у Львові (ул. Руська 20. партер) о год. 10. рано.

Право голосу на Зборах мають ті акціонарі, які найпізнійше 14 днів перед Загальними Зборами зложать в Дирекції Земельного Банку Гіп. або в „Українській Щадниці“ в Перемишли акції разом з незаплаченими купонами.

ПТ. Акціонарі, котрі ще не піднесли своїх акцій а мають намір взяти участь в Загальних Зборах, зволять про це повідомити Дирекцію Банку подаючи свою адресу, щоби їм на час видано леґітимації на Загальні Збори.

На зложені акції будуть видані посвідки та леґітимації (виказки) тим, які мають право вступу на Збори (§§ 65, 67 і 68 статута).

Кождих 100 акцій дає право до 1. голосу. Акціонарі, що мають менше як 100 акцій є управлені установити спільного повновласника з поміж себе або передати повновласть иншому управненому акціонерови. 1864 2—3

За редакцію відповідає О. Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів, Ринок ч. 10.